

FIȘA DISCIPLINEI

Monumente, ideologii, identități în Europa Centrală

Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
1.2. Facultatea	ISTORIE ȘI FILOSOFIE
1.3. Departamentul	ISTORIE MEDIEVALĂ, PREMODERNĂ ȘI ISTORIA ARTEI
1.4. Domeniul de studii	ISTORIE
1.5. Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6. Programul de studii / Calificarea	ISTORIA ARTEI
1.7. Forma de învățământ	zi

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Monumente, ideologii, identități în Europa Centrală				Codul disciplinei	HLR 5227
2.2. Titularul activităților de curs			Conf.univ. dr. Radu Mârza				
2.3. Titularul activităților de seminar			Drd. Andrei Loza				
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	IV	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	5	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	3
3.4. Total ore din planul de învățământ	70	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	42
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					44 ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					8
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat (consiliere profesională)					9
Examinări					1
Alte activități					0
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				29	
3.8. Total ore pe semestru				100	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu calculator/laptop, videoproiector
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală dotată cu calculator/laptop, videoproiector

6.1. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	- Regăsirea informației despre trecutul istoric. - Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor.- Prezentarea orală și scrisă, în limba programului de studii și într-o limbă de circulație internațională, a cunoștințelor de specialitate. - Utilizarea adecvată a limbajului de specialitate al istoriei artei, a termenilor tehnici și a conceptelor de bază din domeniul istoriei artelor. - Integrarea profesională în instituții muzeale, de cultură și de gestionare a patrimoniului cultural etc.-Elaborarea de proiecte curatoriale sau editoriale în domeniu, proiectarea și realizarea de expoziții și alte activități muzeale.
Competențe transversale	- Îndeplinirea la termen, riguroasă și responsabilă, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare și respingerea plagiatului.- Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă, cu asumarea de roluri diverse.- Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște liniile generale ale istoriei europene, cu principalele aspecte ale dezvoltării istorice, social-economice și culturale ale spațiului european (central-european), de la Antichitate la contemporaneitate, mai ales secolele XIX-XX. Studentul cunoaște principalele forme statale, curente politice și culturale și relația dintre ele și idee ridicării de monumente de for public.
Aptitudini	Studentul este capabil să identifice cronologic și geografic anumite elemente care țin de istoria europeană (central-europeană) și să identifice și să documenteze componente culturale ale acestora.
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a înțelege textul unei cărți sau a unui articol de specialitate, poate parcurge și înțelege surse istorice, vizuale, cartografice. Poate construi texte și lecții de specialitate, dar poate folosi cunoștințele și aptitudinile dobândite și în alte contexte profesionale.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Familiarizarea studentului cu liniile generale ale istoriei europene, cu principalele aspecte ale dezvoltării istorice, social-economice și culturale ale spațiului european (central-european), de la Antichitate la contemporaneitate, mai ales secolele XIX-XX. Cunoașterea principalelor forme statale, curente politice și culturale și relația dintre ele și idee ridicării de monumente de for public.
7.2 Obiectivele specifice	Înțelegerea ridicării de monumente de for public în contextul larg al istoriei moderne și contemporane, al marilor curente politice și culturale. Cunoașterea și înțelegerea contextului cultural, istoric și politic al epocilor care au generat monumente de for public (sec. XIX-XX).

8. Conținuturi

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea, dialogul	
2. Istoria politică (1) De la Imperiul Roman la Sfântul Imperiu Romano-German	--/--	
3. Istoria politică (2) Imperiul Habsburgic	--/--	
4. Istoria politică (3) Imperiul Bizantin – Imperiul Otoman	--/--	
5. Istoria politică (4) Statele balcanice	--/--	
6. Istoria politică (5) Europa Centrală: Austria, Ungaria, Cehia, Slovacia, Polonia	--/--	
7. Istoria politică (6) Europa de Răsărit: Rusia, Ucraina	--/--	
8. Istoria politică (7) spațiul românesc, România	--/--	
9. Monumente istorice din România (1) generalități	--/--	
10. Monumente istorice din România (2) studiu de caz Cluj	--/--	
11. Monumente istorice din România (3) studiu de caz Alba Iulia	--/--	
12. Geografii simbolice: monumentele dedicate lui Mihai Viteazul	--/--	
13. Monumente istorice din Ungaria (Turul, Mileniul) și Austria (miturile Habsburgilor)	--/--	

Bibliografie

- David B. Allison (ed.), *Controversial Monuments and Memorials: A Guide for Community Leaders*. Rowman & Littlefield, 2018 <http://library.lol/main/8C32CE6DC61CBA37F1B9B85F58F611B5>
- Eleanor H Ayer, *Our national monuments*. Brookfield, Conn.: Millbrook Press, 1992. <https://archive.org/details/ournationalmonum00ayer/page/n5/mode/2up>
- Vladimir-Alexandru Bogosavlievici, Laura Zmicală, *Clujul văzut și nevăzut: ghid istorico-turistic = Cluj, seen and unseen: a historical-tourist guide*. Traducere în limba engleză: Laura Zmicală ; fotografie: Laura Zmicală, Corina Torsin. Ediția a 3-a, revăzută și adăugită. Cluj-Napoca, Ed. Mega, 2017, 202 p. (vezi și edițiile anterioare)
- J. Carpentier și F. Lebrun (coord.), în colaborare cu J.-P. Arrignon, J.-J. Becker, D. Borne, *Istoria Europei*. Prefață de René Rémond; traducere din franceză de A. Skultéty & S. Skultéty. București, Humanitas, 1997, 584 p.
Varianța electronică este accesibilă în platforma de bibliografie <https://public-view.bcuculuj.ro/> Vezi și ediția 2006.
- Francoise Choay, *Alegoria patrimoniului, urmată de Șapte propoziții despre conceptul de autenticitate și folosirea acestuia în practică patrimoniului istoric*. Traducerea Kázmér Kovács. București, Ed. Simetria, 1998, 299 p.
Varianța electronică este accesibilă în platforma de bibliografie <https://public-view.bcuculuj.ro/>
- Robert M. Edsel, Bret Witter, *Monuments Men: Allied Heroes, Nazi Thieves, and the Greatest Treasure Hunt in History*. Center Street, 2009 **PDF** <http://libgen.gs/ads.php?md5=DB0F97F97C272A6E047E90CE42680882>
- Lev Golinkin, *How many monuments honor fascists, Nazis and murderers of Jews?* <https://forward.com/news/462648/how-many-monuments-honor-fascists-nazis-and-murderers-of-jews-youll->

be/?utm_source=PostUp&utm_medium=email&utm_campaign=Daily%20Newsletter%20USE%20THIS%20ON&utm_maildate=01/27/2021

8. Nicolae Grigoraș, *Statuia din Iași a lui Ștefan cel Mare*, în *Cercetări istorice*, III, 1972, p. 281-307. **PDF**
9. Keith Lowe, *Prisoners of History. What Monuments to the Second World War Tell Us About Our History and Ourselves*. HarperCollins Publishers, 2020
<http://libgen.rs/book/index.php?md5=DE24E369FA771F1F67E06DE78798C03B> În limba română: Keith Lowe, *Prizonierii istoriei. Ce ne spun monumentele celui de-al Doilea Război Mondial despre istoria noastră și despre noi înșine*. Traducere de Cristina Michaela Tache și Gabriel Drăghici. Polirom, 2021, 272 p.
10. Anne-Marie Thiesse, *Crearea identităților naționale în Europa. Secolele XVIII-XX*. Traducere de Andrei-Paul Corescu, Camelia Capverde și Giuliano Sfichi. Iași, Ed. Polirom, 2000, p. 93-116, 135-187. **Varianța electronică este accesibilă în platforma de bibliografie <https://public-view.bcuculuj.ro/>**
11. Bálint Varga, *The Monumental Nation: Magyar Nationalism and Symbolic Politics in Fin-de-siècle Hungary*. New York, Berghahn Books, 2016. **+ PDF**.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Introducere	Discuție de seminar, dialog, prezentare de referate, discutarea unor surse istorice, vizuale, video, dezbateri, exemplificare, prezentări de cărți	
2. Istoria politică (1) Imperiul Roman, Imperiul Carolingian, Sfântul Imperiu Romano-German – monumente	--/--	
3. Istoria politică (2) Imperiul Habsburgic – monumente	--/--	
4. Istoria politică (3) Imperiul Bizantin – Imperiul Otoman – monumente	--/--	
5. Istoria politică (4) Statele balcanice – monumente	--/--	
6. Istoria politică (5) Europa Centrală (Cehia, Slovacia, Polonia) – monumente	--/--	
7. Istoria politică (6) Europa Centrală (Ungaria, Austria) – monumente	--/--	
8. Istoria politică (7) Europa de Răsărit: Rusia, Ucraina	--/--	
9. Istoria politică (8) spațiul românesc, România	--/--	
10. Monumente istorice din România (1) generalități	--/--	
11. Monumente istorice din România (2) studiu de caz Cluj	--/--	
12. Monumente istorice din România (3) studiu de caz Alba Iulia	--/--	
13. Geografii simbolice: monumentele dedicate lui Mihai Viteazul	--/--	

Bibliografie

1. David B. Allison (ed.), *Controversial Monuments and Memorials: A Guide for Community Leaders*. Rowman & Littlefield, 2018 <http://library.lol/main/8C32CE6DC61CBA37F1B9B85F58F611B5>
2. Eleanor H Ayer, *Our national monuments*. Brookfield, Conn.: Millbrook Press, 1992. <https://archive.org/details/ournationalmonum00ayer/page/n5/mode/2up>
3. Vladimir-Alexandru Bogosavlievici, Laura Zmicală, *Clujul văzut și nevăzut: ghid istorico-turistic = Cluj, seen and unseen: a historical-tourist guide*. Traducere în limba engleză: Laura Zmicală ; fotografie: Laura Zmicală, Corina Torsin. Ediția a 3-a, revăzută și adăugită. Cluj-Napoca, Ed. Mega, 2017, 202 p. (vezi și edițiile anterioare)
4. J. Carpentier și F. Lebrun (coord.), în colaborare cu J.-P. Arrignon, J.-J. Becker, D. Borne, *Istoria Europei*. Prefață de René Rémond; traducere din franceză de A. Skultéty & S. Skultéty. București, Humanitas, 1997, 584 p. **Varianta electronică este accesibilă în platforma de bibliografii <https://public-view.bcucluj.ro/>** Vezi și ediția 2006.
5. Francoise Choay, *Alegoria patrimoniului, urmată de Șapte propoziții despre conceptul de autenticitate și folosirea acestuia în practică patrimoniului istoric*. Traducerea Kázmér Kovács. București, Ed. Simetria, 1998, 299 p. **Varianta electronică este accesibilă în platforma de bibliografii <https://public-view.bcucluj.ro/>**
6. Robert M. Edsel, Bret Witter, *Monuments Men: Allied Heroes, Nazi Thieves, and the Greatest Treasure Hunt in History*. Center Street, 2009 **PDF** <http://libgen.gs/ads.php?md5=DB0F97F97C272A6E047E90CE42680882>
7. + filmul *Monuments Men*: <https://www.imdb.com/title/tt2177771/> <https://vezionline.net/the-monuments-men-eroii-monumentelor-2014.html>
8. Lev Golinkin, *How many monuments honor fascists, Nazis and murderers of Jews?* https://forward.com/news/462648/how-many-monuments-honor-fascists-nazis-and-murderers-of-jews-youll-be/?utm_source=PostUp&utm_medium=email&utm_campaign=Daily%20Newsletter%20USE%20THIS%20ON&utm_maildate=01/27/2021
9. Nicolae Grigoraș, *Statuia din Iași a lui Ștefan cel Mare*, în *Cercetări istorice*, III, 1972, p. 281-307. **PDF**
10. Keith Lowe, *Prisoners of History. What Monuments to the Second World War Tell Us About Our History and Ourselves*. HarperCollins Publishers, 2020 <http://libgen.rs/book/index.php?md5=DE24E369FA771F1F67E06DE78798C03B> În limba română: Keith Lowe, *Prizonierii istoriei. Ce ne spun monumentele celui de-al Doilea Război Mondial despre istoria noastră și despre noi înșine*. Traducere de Cristina Michaela Tache și Gabriel Drăghici. Polirom, 2021, 272 p.
11. Anne-Marie Thiesse, *Crearea identităților naționale în Europa. Secolele XVIII-XX*. Traducere de Andrei-Paul Corescu, Camelia Capverde și Giuliano Sfichi. Iași, Ed. Polirom, 2000, p. 93-116, 135-187. **Varianta electronică este accesibilă în platforma de bibliografii <https://public-view.bcucluj.ro/>**
12. Bálint Varga, *The Monumental Nation: Magyar Nationalism and Symbolic Politics in Fin-de-siècle Hungary*. New York, Berghahn Books, 2016. + **PDF**.
13. Filmul *Flags of our fathers* (2006), regia Clint Eastwood. https://www.imdb.com/title/tt0418689/?ref=nm_sr_srsrg_0

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei concordă cu liniile generale ale specializării și cu nevoile de pregătire profesională ale absolvenților specializării Turism Cultural.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Participare. Implicare. Parcurgerea bibliografiei de curs	Contribuție la desfășurarea cursului. Evaluare pe parcurs.	

10.5 Seminar/laborator	Lectura bibliografiei de seminar, surselor, pregătirea de prezentări, referate.	Contribuție la desfășurarea seminarului. Evaluare pe parcurs.	70%
Examen	Cunoștințe și aptitudini acumulate de-a lungul semestrului, lecturi de specialitate.	Examen oral	30%
10.6 Standard minim de performanță			
•			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							
								

Data completării: Semnătura titularului de curs Semnătura titularului de seminar

15.10.2025 Conf.univ. dr. Radu Mârza Drd. Andrei Loza

Data avizării în departament: 15.10.2025

Semnătura directorului de departament: conf.univ. dr. Ionuț Costea